Math.xv. ¶ Applicauimꝰ alias cõſidera
tionẽ hãc ꝑcipue vtilẽ ad materiã reducti/
onis grecoꝝ: ſed nũc omittamꝰ ¶ Clauis
eſt hec cõſideratio ꝓ inueniẽdo ↄ̃nter natu
ram ⁊ cõditiõem totiꝰ euãgelice hierarchie
Et quõ regimẽ eiꝰ monarchicũ ẽ ⁊ regale q̃
ad ſpũalia ex inmobili inſtitutiõe xp̃i. Utrũ
vero ſit exiſtimãdũ q̃ ad tp̃alia ẽt eccie dedi
cata. nõ ita eſt manifeſtũ. Scitis cõcerta/
tiões iſtic innũeras eſſe dicẽtibꝰ alijs ꝙ ec
cleſia nihil hꝫ tp̃ale niſi a dñis ꝑncipibus
alijs vero in oppoſitũ certantibꝰ ꝙ oĩo ſũt
eccie / ſed lites has vel numerare hic vel di
rimere / nõ nr̃m eſt. ¶ Uiceſima cõſide.
¶ Dñs voluit eruditis in ſacris canonibꝰ
D licẽtiã doctoralẽ impꝫtiri. q̃tinꝰ hr̃ent ex h̃
autoritatem / nõ ſolũ docẽdi ipos canones /
ſed eos doctrinalr̃ interp̃tãdi exponẽdi vel
gloſandi. Hoc inter cetera maxime opat̃ li
cẽtia doctoralis. et illud rõnabilr̃. nõ ei po
tuit omni hora fieri recurſus ad cõditorez
canonũ. Propterea eruditis ⁊ aꝓbatꝭ / cõ/
ferẽda fuit talis autoritas doctoralis. Nõ
ſolũ ipis ſed ẽt ꝑncipalıꝰ theologꝭ. ꝑſertim
vbi dubietas oriret̃ ex his ⁊ circa ea q̃ ius e
uãgelicũ põt ad elucidatiõem deducere. et
quẽadmodũ architectonica ꝑncipat̃ ſubal
ternate ſcie. ⁊ ſic ex ꝑncipijs cõcluſiões exa
minant̃ ⁊ ꝓbant̃ ſi recte ſunt ¶ Deniq̃ cãs
alias lnie doctoralis eẽ dicimꝰ. q̃tinꝰ euitet̃
cõfuſio in politico regimĩe. ⁊ ne inſufficiẽs
vel imeritꝰ ad hoc ipm ſe ingerat. Qꝛ po/
ſtremo honoꝛ alit artes dicit Cicero ⁊ oẽs
accedũt ad ſtudia ꝓpter glaꝫ ¶ Poſtulemꝰ
tandẽ / vt dñs pr̃familias ſup̃mus / nos ita
ſolui ⁊ ad ipm deduci ꝑcipiat / iuxta figurã
aſiue ⁊ pulli eiꝰ ꝙ ad hierlm celeſtẽ ipo ſedẽ
te ⁊ dirigẽte ꝑueniamus. ¶ Finit.

E ¶ Incipit tractatus
eiuſdem de nobilitate.

H b Omo q̃dam nobilis / abijt in re
gionẽ lõginquam accipe ſibi re
gnũ. ¶ Quis hõ iſte nobilis ni
ſi ihs xp̃s nobiliſſimi regꝭ dauid
inclita ꝓles: De q̃ ꝑ allegoriã Eccs ait. be
ata terra cuiꝰ rex nobilis ẽ. Et in laudez ſa/
piẽtie ait idẽ in ꝑabolis. Nobilis i portis
vir eiꝰ. cũ ſederit cũ ſenatoribꝰ terre. Qui ꝑ̃
terea de ſe loq̃bat̃ ſamueli. Qui me cõtem/
nũt / erũt ignobiles. ¶ Dicamꝰ igitur aliq̃
de nobilitate. ſumẽtes occaſionẽ ex p̃ſe mi
litis egregij dñi Guilhelmi ſanct ⁊ nobili/
tate cõpoſiti. ¶ Nobilitas ꝑmo deſcribit̃.
ſcdo diuidit̃. tertio ignobilitas pãdet̃. q̃rto
corollariũ quadruplex elicietur.

N n Obilitas eſt eminẽtia q̃dã vel ꝑn/
cipalitas. vel excellẽtia inter alias
res ſui generis. hñs facultatẽ aliq̃
in illas ꝑ̃ſertim ꝓpinq̃s influẽdi. Nobilꝭ id
circo dicit̃ hic accipe regnũ ſibi ſiue regim̃
aliq̃d alioꝝ. ꝓpter influxiuã ꝑtãtem. ¶ No
bilitas ſic deſcripta cõuenit cũ libtate. q̃ eſt
dignitas aliq̃ ſuꝑ̃pius nõ alteriꝰ gr̃a. De
terminatio ptꝫ ꝑmo polit. multa ꝑ exẽpla.
q̃m̃ i omni genere dñat̃ aliq̃d vnũ q̃d in il/
lo genere ꝑmũ eſt ⁊ nobiliſſimũ. tã in aiatꝭ
q̃s in aia carẽtibus. Hec deſcriptio ꝑ ſequẽ
tia ꝑſpicua magis eſt.

N n Obilitas ſic accepta generaliter re
ꝑitur in maiori mũdo. et ſilr̃ i mio
ri multis modis. quẽadmodũ va/
rie ſunt hierarchie ⁊ ꝑncipatus. q̃m̃ nõ eſt
nobilitas ſine ꝑncipatu quodã. ¶ Nobi/
litas in ꝑmis eſt ſupeminẽter nec extra i ip
ſa trinitate btã. que ad ſanũ intellectũ dici/
tur ſupceleſtis hierarchia Eſt enĩ in p̃re fõ
talis nobilitas ſeu dignitas vel autoritas
q̃ notificatur ꝑ duas nationes iſtas. Inna/
ſcibilitas et ꝑncipiũ de nõ principio. Si/
militer in filio reſpectu ſpũſſcti. nec dicitur
ignobilitas idcirco in ſpũſctõ. Quoꝝ de/
claratio theologis remittatur. ¶ Nobili/
tas eſt i angelis ſm̃ triplicẽ hierarchiã que
celeſtis appellatur. ꝑmã ſcdam tertiã. No/
bilitas rurſus ẽ i eiſdẽ angelis i iſta q̃libet
triplici hierarchia ſm̃ tres oꝛdĩes cõtẽtos
in q̃libet. vt in ꝑma cherubin ſeraphin et
throni ¶ Nobilitas ẽ in eccıaſtica hierar/
chia q̃ ſubceleſtis dicitur exẽplata ꝑ cele/
ſtẽ. ſm̃ tres ſtatꝰ eccie. ꝑmos medios ⁊ in/
fimos. ad q̃s ſpectat ſecularẽ hierarchiam
in dicta reducere ꝑ tres actꝰ hierarchicos.
q̃ ſunt purgare illumiare ⁊ ꝑficere. In q̃ q̃/
dem ſeculari policia / ſignabiles ſunt tres
ſtatus ꝑ tp̃aliũ regimĩe: ſuo mõ. In cuiꝰ ſu
ꝑmo ſtatu vulgarioꝛ ⁊ vſitatioꝛ nobilitas
collocata ꝑncipatur. ¶ Nobilitas cõſeq̃n
ter ⁊ large ſumpta. ponitur a philoſophã/
tibꝰ et theologis ſm̃ quattuoꝛ gradus cre/
aturarũ quarum alique habent eſſe ſolum
naturale. Alia eſſe et viuere. quedam eſſe ⁊
viuere et ſentire. reliqua ſicut homines / ꝑ
ticipant eſſe viuere et ſentire: quibus eti/
am hominibꝰ ſuperadditur intelligere.

F ¶ Nobilitas pͥmo triplici genere creatura
rū/cōſideraꝛ ſᷣm ꝑeminētiam rerū natura/
liū inter ſe/ſᷣm cauſalitatē ⁊ effectū. Sic no
bilꝰ ē corpꝰ celi ꝙ̄ elemēta. Sic auꝝ ⁊ gē/
me nobiliores ſūt plūbo aut luto. Sic ſol
luna venꝰ iupiter/pluſꝙ̄ ſaturnꝰ aut mars
et mercuriꝰ in vtroqꝫ ꝑticipat. Nihil ei im/
pedit q̄n eadē res ſit nobilis et ig̃bilis/re/
ſpectu diuerſoꝝ ꝑ ſupioꝝ ⁊ inferioꝝ ꝯpa/
tiōem. ſicuti i eadē celeſti hierarchia ⁊ pl'ibꝰ
alijs ſilibꝰ/palā cōſtat. ¶ Diſtinctio de no
bilitate ꝑſpicua ē ſilr in ſolū viuētibꝰ vt in
arboribꝰ ⁊ plātis. q̃rū nobilioꝛ ē q̄ ⁊ ꝑfecti/
oꝛ. ꝑſertim in attributiōe ad ꝟtutes opati/
uas ꝑfectiōes. vel ad ſe vl' ad alias res actu
audas ¶ Poſtremo in aīalibꝰ brutis piſci
bus ⁊ auibꝰ/facile ē nobilitatē ⁊ ig̃bilitatē
varijs reſpectibꝰ intueri. Sic aq̄la nobili
oꝛ inter aues. ſic cete vel Delphines inter
piſces. ſic aries iter pecudes. ſic leo inter fe
ras ſeu ferales aīantes. ſic iter ſᷣpētes regu/
lus q̄ tn̄ ꝑuerſa ē nobilitas. vbi q̄ nocētioꝛ
eſt. ꝑncipalioꝛ reputaꝛ. ſic i demonibꝰ repo
nūtur ꝑncipatꝰ vbi nois abuſiōe deterioꝛ
et dānatioꝛ/nobilioꝛ inter eos dici poteſt:
ſed veraciter ignobilitas habēda eſt ¶ No
bilitas in homine tanꝙ̄ in minori mundo
ꝑdictis omnibꝰ modis poſt deū/poterit (ſi
ſubtiliter reſpicias) repiri. queadmodū ꝑti
cipat iuxta deductiōem Greg: cum omni
creatura exponētis illud Predicate euan/
geliū omni creature. Dicitur idcirco conti
nere omnia. et omniū finis. ad intellectum
in ꝑnci. Geñ. poſitū. Et ad illud. Oia ſbie
ciſti ſub pedibꝰ eiꝰ. Et ad phm. ij. phil'. Et
Moyſen Deut. iiij. ¶ Nobilitas hoīs re
pit in ſupiori mētis apice. q̄ creatura eſt ad
imaginē ⁊ ſilitudinē btiſſime trinitatis. ſe
cūdū tres potētias i vna eſſentia. mēoriā
intelligētiā ⁊ volūtatē ꝯformiter ad hierar
chias ⁊ ordines angeloꝝ. ¶ Nobilitas eſt
iterū in rōe ſᷣm duplicē portiōem ſupiorē ⁊
inferiorē. tanꝙ̄ viꝝ ⁊ mlierē. ¶ Eſt ꝑinde
reſpcū rōis iferioris nobilitas. dū cōpatur
ad ſenſualitatē tā iteriorē ꝙ̄ exteriorē. et h̄
nō oīno diſſilr ad hierarchiā ecclaſticam ⁊
ad tpalē ſᷣm eminētiā ꝑncipatuū. ⁊ excellē/
tiā ꝑdictarū viriū ad inuicē. ſi coaptatio ſo
lerter fit. ¶ Nobilitas in hoīe q̄ ad ptes e/
therogenias corpis vt ſunt mēbra princi/
palia ⁊ officialia caput coꝛ epar. et minus
ꝑncipalia pedes manus inteſtina viſcera.
compaꝛ aut iuxta triplicē ſpm̄ ꝑcedētem a

corde tanꝙ̄ imediatē ⁊ ꝑncipale inſtrm̄ aīe
quoꝝ vnꝰ eſt naturalis. aliꝰ ē vitalis. alius
aīalis. ꝓportionabiliter ad illa q̄ dicta ſunt
de hn̄tibꝰ eſſe naturale ſolū. vel eſſe ⁊ viue/
re vel tria pariter eſſe viuere ⁊ ſentire ¶ No B
bilitates alie ꝯſideranꝛ circa hoīem magis
ad cōem et familiarem de nobilitate conſi
deratiōem attēdēdo. Una ē cōcernēs bōa
tpalia ⁊ corpalia. nature ſcꝫ ⁊ fortune. Et
hec iterū tripliciter attēdiꝛ. Uno mō vt ha
benꝛ hec bona a ꝓgenitoribꝰ. auis. atauis.
et inſurſū. Et hec ē ppl'aris acceptio q̄ſi ſo
la de nobilitate. Scđo mō put hn̄tur hec
bona nouiter per induſtriam ꝓpriam cum
auxilio vel ſine/quoꝛūdā amicoꝝ. Super
hoc iactare ſolent ſe diuites in mobilibꝰ et
imobilibus ſupra ceteros cōuicinos ma/
xime vel remotos. Hinc eſt illud Satyrici
Et genus et mores/regia pecunia donat. ⁊
q̄ pecunie obediūt oīa. cū ſilibꝰ diuitiarū.
ꝑconijs. Tertio mō put habetur aliqua di
gnitas vel precellētia ſup alios. ex cōceſſio
ne regis alicuius vel impatoris. Sic eniꝫ
ad litteram nobilitātur aliq̄ prius plebei.
Sic induci poteſt illud Heſter. Hoc ho/
nore dignus eſt: quē rex voluerit honora/
re. Habet nobilitas hec ciuilis/ſuos gra/
dus et noīa. Eſt clara ꝑclara inclita gene/
roſa ſpectabilis ingenua egregia inſignis
illuſtris regia impialis. ¶ Nobilitas hūa
na reſpiciens principaliter animam vl' ho
minem vt homo eſt. magis attendiꝛ a phis
iuxta illud. Nobilitas ſola eſt: animū que
moribus ornat. Hinc ꝑterea ſeruitꝰ ⁊ ig̃bi
litas tradit ſcriptura de cam filio noe/pro/
pter peccatū introducta. Habet eni nobili
tas gradus ſᷣm ampliorē vel minorē ꝑfe/
ctiōem in virtutibꝰ. in ſapiētia ⁊ moribus
Quo in loco fas eſt inſeq̄ diſtinctionē the
ologicam/incipientium ꝓficientiem et ꝑfe
ctoꝝ. quā Areſto. nō ſiluit. ſub alijs licꝫ ter
minis ponens inter homines quoſdā con
tinētes velut incipientes. alios temꝑatos
tanꝙ̄ ꝓficientes. tertios heroicos tanꝙ̄ ꝑ/
fectos aut diuinales. De quoꝝ nūero he/
ctoꝛ erat. qui videbatur nō hoīs moꝛtalis
eſſe filiꝰ ſed dei Fuit tpe Ciceronis ⁊ ſalu/
ſtij/cōcertatio ſup hac nobilitate quā Cyce
ro dicebat ſe ꝟtutibus ⁊ meritis adq̄ſiſſe.
Erat ei arpinas ignobilis vl' obſcurꝰ ſꝫ lu
mē tā ꝑdeceſſoribꝰ ꝙ̄ poſteritati ſue ſaluſti
us vt opponit ꝯ fecē tenebras dedecoꝝ. ni/
gerrias ꝑoribꝰ ſuiſqꝫ ſequētibꝰ. Sūt iſuꝑ

apud ſaluſtium de bello iugurtino morda
ciſſime ⁊ acerbiſſime declamatiões marij/
haud nobilis pentele/cõtra ⁊ aduerſ⁹ no/
bilitatem. que voluunt circa nunc dictam
cardinem criminationis ꝓprioꝝ in nobili
bus facinoꝝ flagitioꝝ dedecoꝝ ꝗ moruꝫ.
Quid ꝓdeſt illi quem mores ſordidãt/ge/
neratio clara? Aut q̃d nocet illi generatio
vilis/quē mores adornant? Prodeſt ſm
Areſt. ad politice felicitatis quoddam de/
cus. q꞉ non oĩno felix eſt (ſm eũ) qui ſpecie
turpiſſimus eſt. ignobilis ⁊ ſine prole ¶
Nobilitas vero poteſt ſm theologos ma/
gis euehi. vt ſit vna. pfectiſſimoꝝ hic/ ſm
tres theologicas virtutes militantũ. Alte/
ra in celeſti felicitate ꝑpetuo regnantium.
Sic eni deus legit feciſſe xpianos gen⁹ ele/
ctum et regale ſacerdotiũ. Reges inſup et
regnũ tanꝗ nobiliſſime regnãtes. ſup oĩa
p̃ſertim in pleniſſimo ꝓprij corpis dñio. de
quo Sene. impare ſibi maximũ impiũ eſt
Et Oratius latius regnes/fragilē doman
do ſpm̃/ꝗ ſi libiam remotis gadibꝫ iũgas
et vterꝗ penus ſeruiet vni. Cõſonat Clau
dianus Tũc omnia iure tenebis cũ poteris
rex eſſe tui. Deniꝗ Salomon Melior ē
ſapiens viro forti ⁊ qui dñatur aĩo ſuo ex/
pugnatore vrbiũ. Quos oẽs xpi ſupat au
ctoritas Qui facit peccatũ/ſeruus eſt pec/
cati. ⁊ ita ſeruus viliſſime rei. imo nihili. cũ
nihil fiant hoies cũ peccant. Illud inquã
nihil de quo Joh. Sine ipo fc̃m eſt nihil
glo. i. pctm̃. Quid aũt mag̃ alienũ ab om/
ni nobilitate. q̃d ꝓrſus aduerſum ſororiſue
libertati/ꝗ ignobiliſſimũ ſeruitutis tãe iu/
D gum. ꝗ eſſe mãcipiũ taꝫ impuri abominã
dũ/deteſtabile. ¶ Poſtremo deducere cõ/
binatiões ⁊ cõpatiões oĩm q̃s nũerauim⁹
nobilitatũ/ſtudioſe meditationi relinqua
tur. ⁊ occaſionē dediſſe ſuffecerit. ad ↄgno
ſcẽdũ p̃cipue ſpẽs ſex nobilitatũ in hoibꝫ q̃
magis in cõi tradũtur intellectu. q̃ ſunt na
turalis pentalis hõeſtalis virtualis heroi/
calis ſupnaturalis. Quaꝝ ſingularũ talis
eſt deſcriptio. ¶ Nobilitas naturalis eſt e
minẽtia q̃dã notabilis hoi ꝓueniẽs ex per
ſpicaci iudicio rõis. Hec aũt p ſe nõ ē mo/
raliter vel meritorie laudabilis. nec ex ele/
ctione liberi arbitrij vꝫ laudabilis hec. Et
poſtmodũ q꞉ teſte pho. ij. phicoꝝ. Qđ mo
dicũ eſt/p nihilo reputat. Tales etſi de iu/
re nobiles ſunt. ſui ↄ fctõ ſepe fiũt ¶ Nobi
litas pentalis eſt p̃eminẽtia q̃dã notabilis

homini ꝓueniens ex laude cõditiõis pen/
talis. nõ quidē ex p̃mis pentibꝫ q꞉ cõis eſt
ad oẽs. Hec ſilr nõ ē p ſe moraliter lauda/
bilis. q꞉ ex extriſeco venit. nec ex electõe ꝗ
uis ꝓbabilis eſt (vt ait Areſt) de bonis bo
nos naſci. Hec appriat apud nos velut an
thonomatice/militãtis in armis ſtatui ¶
Nobilitas honeſtalis. eſt eminẽtia quedã
notabilis hoi ꝓueniẽs ex bñplacito hone
ſtãtis ipm vel honeſtantiũ. vel p filialē ad
optiõem a principe vel p ꝓmotiõem ad di
gnitatē aliquã vt fit nouiter multis modis
Hec ſilr nõ eſt de ſe moraliter laudabilis
q꞉ venit ab extrinſeco. nec ex electiõe ꝓpria
vt ſic. Hec cõfert vt hõ ſit caput ⁊ principi
um generis ſubſequẽtis. ſicut degeneres fi
unt ſui generis cauda vel terminus. Hec
poſſet dici pſonalis vel aduẽticia. qm̃ ad/
uenit pſone iã cõſtitute ⁊ extendit ad emi/
nentiã vnã notabilē tã eccliaſticã ꝗ tpalez
vel ciuilē/mag̃ ꝗ nobilitas pental ¶ No
bilitas virtualis ē eminẽtia q̃dã notabilis
homini ꝓueniẽs ex aſſuefactiõe vel habi/
tuatiõe ỽtutũ moraliũ. Hec q꞉ venit ab in
triſeco ⁊ electione/de ſe laudabilis eſt. ¶
Nobilitas ſupnaturalis eſt eminẽtia q̃dã
notabilis/hõi ꝓueniẽs ex charitate q̃ ſup/
naturalis grã eſt. p quã/hõ fit p adoptiõeꝫ
filius dei. fit aĩa ſponſa xpi. fit templũ ſpũſ
ſcti. ſine qua nobilitates cetere nihil ſunt.
nihil pficiũt. Obſunt potius aliqñ. q꞉ qđ
altũ eſt hoibꝫ. abominatio eſt apud deum.
Remanet quoꝗ hõ fili⁹ ⁊ vas cõtumelie a
pud interitũ eternũ ⁊ iõ deterioris cõditio
nis ſunt brutiſ. Propterea nulla nobilitas
eligibilior eſt. nulla dignior. ꝗ eſſe xpianũ
re ⁊ noie. Et ita p̃clariſſimus in rege frãco
rum titulus eſt ꝙ xpianiſſimus noietur I
Ubſequẽter poſt datã nobilitatiſ
deſcriptiõem generalē/q̃ pticulari
bus põt adoptari. paucis dinaruꝫ
ſpiritaliũ modificatiõibꝫ appoſitiſ. vt tactũ
ē enumeratas iſup de nobilitate diſtinctio
nes tam in maiori mundo q̃ macrocoſm⁹
ꝗ in minori q̃ microcoſm⁹ appellat Su/
peſt de tertio dicere breuiter de igñbilitate q̃
p ſui deſcriptiõem ↄtrarij/ſatiſ eminet. Re
pitur quoꝗ p̃cipue in puerſis moribus iu
xta gradus mltiplices vicioꝝ ¶ Prim⁹ ig
bilitatis gradus eſt in demonibꝫ ⁊ damna
tis. Alter in beſtialibus/ex corruptione vi
cioſa rationis ſub animalibus brutis. ſi/
cut eleuat ſuper hominem virtus heroica.

¶ Tertius grad⁹ eſt in intpatis q̄ videli
cet ex habitu et electōe cum certa malicia
peccant gloriātes cū male fecerīt ¶ Quar
ti ſunt incōtinentes qui renitētes paſſiōi
bus ſed non firmo corde vel animo tādē
ab eis victi ſuccūbūt ¶ Ex pte v̄o corpis
bonorūq̨ʒ fortuitorū ignobilitas conſur
git tripliciter. Aut ex carētia clare ꝓpaga
tōnis aut ex defectu ꝓprie induſtrie ⁊ ami
corū ꝓmotionis. Aut q꞉ nō placet prin/
cipibus eos honorare ditare vel nobilita
re Tales dicūtur agreſtes vl' ſerui natura
les vl' barbari vel biſſani vl' obſcuri vl' ru
ſtici Determiāt āt ph̄s p̄io politice illos
hoēs eſſe natural'r ſeruos ⁊ ingnobiles q̄
deficiūt in rōe. et corpore robur h̄nt queʒ
admodū nobilitaſ conſiſtit in clara ⁊ illu
minata rōe. licet corpus ſit debile. De q̄
dicit̄ cōſilio pollet cui vi natura negauit

Colligā⁹ ꝑ pte q̄rta q̄druplex ex p̄/
miſſis corolariū. p̄mū ꝙ pulcritu
do toti⁹ vniuerſitatis conſiſtit in
conſeruatiōe nobilitatis Ita ꝙ illud pul
crum eſt quod cuſtodit ordineʒ ſeruat q̨ʒ
naturam. Sicut econtra turpis eſt p̄s q̄
ſuo non congruit vniuerſo. Quid auteʒ
videre poterit ordinatius q̨ʒ maioris hu/
ius mūdi ſpeciem ꝑ concatenatōes duas
auream ſpūalium cauſarū ⁊ argenteā cor
poraliū ſecundū nobilitatē influēdi a ſu/
perioribus ad infima ꝑ media. Corolariū
ſecūdū. ¶ Pax ſanitas ſal⁹ libertas cuiuſ
libet politie reſidet in conſeruatōne et ho
noratōne nobilitatis. Econtra nihil ma
gis aduerſum paci nihil amplius cauſati
uum ſciſmatis ⁊ diſcidij q̨ʒ nobilitatis vi
lipenſio dum iuxta verbuʒ ꝓphete tumul
tuat̄ ignobilis contra nobileʒ dumq̨ʒ no
biles abijciūt prauis moribus ⁊ cōſilijs
ꝓpriam nobilitatem quam ſicut nec liber
tatem nemo bonus niſi cum vita perdit.
¶ Corolariū terciū libertas ſalus et ſani
tas microcoſmi reponitur et ſaluat̄ in trā
quilitate nobilitatis ſue dū mens ſup̄ma
principatur rōi et ratio ſenſualitati ⁊ ſen/
ſualitatis ptes nobiliores ſuas abſq̨ʒ im
pedimento virtutes exercent ſint ipe na/
turales ſint vitales ſint aīales Habet enī
cōditio nobilitatis hoc ꝓprium vt ſe nita
tur diffundere ⁊ cōicare ⁊ ſe q̄dāmodo da
re. Ex aduerſo aūt et ruſticitas que dicit̄
non a rure ſed a ruditate ſatagit rapere et
ad ſe eſſe Propterea recte paul⁹ inducit eē
beatius ⁊ ita nobilius/dare q̨ʒ accipe. Et
ꝑinde dānatius et ſic ignobili⁹. diripere e
q̨ʒ ꝑdere. ¶ Corollariū quartū. Nulla res
pt ita degenerare quin nobilitatē aliquā
retineat. ſicut ⁊ entitatē. Et ita nobilitas
eſt in demonib⁹ ⁊ dānatis. qui tamē ideo
dicūtur ꝓprie deteriores ex dei cōtemptu ⁊
blaſfemijs ſicut ꝓportionabiliter apō via
tores blaſphemos/homicidas/raptores
dici deniq̨ʒ ⁊ ſue legis contēptores/⁊ ea ꝓ
pter ignobiles intellige ſed nō eſt in oīb⁹
manifeſtuʒ. Propterea nobilitas vna vel
altera colit̄ et honorat̄/quouſq̨ʒ hō ille q̄/
dā nobilis/qui in celi longinquā abijt re
gionē accipe regnū patris. reuertet̄ ad iu
diciū/maīfeſtaturus abſcōdita cordium.
dū alligabit reges p̄uaricātes in cōpedib⁹
⁊ nobiles degeneres/ī manicis ferreis vbi
ſempitern⁹ horror inhabitabit. Nobiles
vero meritis ⁊ gratia p̄ditos/vocabit di/
cens Venite benedicti patris mei. ꝑcipi/
te regnū qd̄ vobis parātū eſt ab origine mū
di. Plena prorſus eterna iocūdiſſimaq̨ʒ
talis erit nobilitas. ¶ Finit.

¶ Sequitur tractat⁹

eiuſdē de conſideratōib⁹ quas debet habe
re princeps.

Claro eruditori ⁊ confeſſori/ſe
reniſſimi principis/dn̄i karoli
ſeptimi/gratia dei/francoꝝ re/
gis Joh. de Gerſon ſalutē. ⁊ ad
prefulgidū ſapiētie culmē/ꝓlem regis in
clitā ꝑuehere. ¶ Si laudabilis ⁊ merito
ria eſt pueri cuiuſlibet eruditio ad religio
nē et virtutes (cuʒ ſtulticia colligata ſit in
corde eius ſenſuſq̨ʒ et cogitatio ꝓna ſint
in malū) quis nō videat q̨ʒ laudabilioris
ſupra modū meriti ſit/hoc agere ī filio re/
gis. q̄ regnaturus ⁊ gubernaculū ſeu cla/
uū claſſis totius reipublice moderatur⁹
expectat̄. ¶ Age itaq̨ʒ qd̄ agis vir ornate.
nō deerit petitōib⁹ tuis mea q̄ad potuerit
ſedulitas. En opuſculū triū dieꝝ ſuſcipe
(quale tu puto q̄ſiſti) ꝯplectens in ſe cōſi
deratōes ſeu meditatōnes aliq̄s ex pſona
principis noīati Quē tecū bene valere de
ſidero/q̄m in ſalute ei⁹ noſtra reponitur.
Vale ergo. ⁊ circūſonantes ꝓcelloſe curie
fluct⁹/tu ex ſublimi rōis arce vel ſpecula/
tanq̨ʒ ex alta rupe/iꝑturbat⁹ circūſpice

¶ Explicit prologus.